

ชื่อวิทยานิพนธ์ : ภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ตามหลักพุทธศาสนา ของผู้นำชุมชนตาม
ความคิดเห็นของประชาชน : กรณีศึกษาชุมชนตำบลบางรักน้อย
อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี

ผู้วิจัย : นายธนวัฒน์ คงสระบัว

ปริญญา : พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐประศาสนศาสตร์)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

: ผศ.ดร.สุรพล สุยะพรหม ป.ธ.๔, พ.ม., พธ.บ., M.A., Ph.D.

: พระครูสังฆรักษ์เกียรติศักดิ์ กิตติปัญโญ [น]ธ.เอก, ป.ธ.๑ - ๒, พธ.บ.
(เกียรตินิยมอันดับ ๑), ศศ.ม. (พัฒนาสังคม)

: ว่าที่ ร.อ.ดร.สวัสดิ์ จิรัฏฐิติกาล ธ.ศ.เอก, วท.บ., ศศ.บ., บธ.ม.,
ศศ.ม, Ph.D.(Soc.Sc)

วันสำเร็จการศึกษา : ๒๐ กันยายน ๒๕๕๓

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ๑) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ตามหลักสัปปริสรธรรม ๗ ของผู้นำชุมชนตำบลบางรักน้อย อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี ตามความคิดเห็นของประชาชน ๒) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ตามหลักสัปปริสรธรรม ๗ ของผู้นำชุมชนตำบลบางรักน้อย อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรีโดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และ ๓) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาผู้นำชุมชนที่พึงประสงค์ตามหลักสัปปริสรธรรม ๗ ของชุมชนตำบลบางรักน้อย อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชาชนในชุมชนตำบลบางรักน้อย อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี จำนวน ๔๒๐ ชุด แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยมีการหาคุณภาพ โดยการหาความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน ๕ ท่าน และมีค่าความเชื่อมั่น (Reliability) เท่ากับ ๐.๘๗ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ใช้สถิติทดสอบสมมติฐานโดยใช้ การทดสอบค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA)

ผลการวิจัย พบว่า

ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ตามหลักพุทธศาสนา ของผู้นำชุมชนตำบลบางรักน้อย อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยมีค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยตามลำดับ ดังนี้ ปริสัญญูตา รัชมัญญูตา อตถัญญูตา มัตตัญญูตา อตตัญญูตา กาลัญญูตา และปุกคัลญูตา

การเปรียบเทียบ ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ตามหลักพุทธศาสนา ของผู้นำชุมชนตำบลบางรักน้อย อำเภอมะนัง จังหวัดนันทบุรีโดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลพบว่า ประชาชนที่มีเพศที่ต่างกัน มี ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ตามหลักพุทธศาสนา ของชุมชนตำบลบางรักน้อย อำเภอมะนัง จังหวัดนันทบุรีโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนประชาชนที่มีอายุ สถานภาพทางครอบครัว อาชีพ อายุงาน วุฒิการศึกษา และรายได้ที่ต่างกัน มี ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ตามหลักพุทธศาสนา ของชุมชนตำบลบางรักน้อย อำเภอมะนัง จังหวัดนันทบุรี โดยภาพรวม แตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๑ และ .๐๕

ปัญหาเกี่ยวกับ ภาวะผู้นำของชุมชนตำบลบางรักน้อย อำเภอมะนัง จังหวัดนันทบุรีพบว่า บางครั้งผู้นำไม่สามารถปฏิบัติตามกฎระเบียบที่กำหนด งานบางอย่างมีความสลับซับซ้อนยากต่อการเข้าใจ บางครั้งมีการใช้อารมณ์ส่วนตัวมารวมกับการทำงาน ยังมีการดิ้นรนหนีทา บางทีมีการก้าวก่ายการทำงานของคนอื่น สำหรับผู้เริ่มเข้าทำงาน จะมีการปรับตัวเข้ากับเพื่อนร่วมงานค่อนข้างยาก มีการนำของส่วนรวมไปใช้ส่วนตัวบ้าง บางทีการจัดสรรงบประมาณเกินความจำเป็นต่อการบริหาร การทำงานบางครั้งไม่ได้วางแผนไว้ล่วงหน้าจึงการสับสนในขั้นตอนการทำงาน บางทีเมื่อเกิดเหตุการณ์คับขัน ผู้บริหารไม่สามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ ยังตอบสนองความต้องการของชุมชนไม่ทั่วถึง การช่วยเหลือชุมชนบางครั้งยังตอบสนองความต้องการได้ไม่เต็มที่ บางครั้งการมอบหมายงานยังไม่ตรงกับความสามารถ และบางครั้งบรรยากาศในการทำงานดูตึงเครียดเกินไป

ส่วนข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับ ภาวะผู้นำของชุมชนตำบลบางรักน้อย อำเภอมะนัง จังหวัดนันทบุรีพบว่า ควรส่งเสริมให้ผู้นำสามารถปฏิบัติตามกฎระเบียบที่กำหนด งานใดที่มีความสลับซับซ้อน ควรมีคู่มือ และคำอธิบายให้ชัดเจน ไม่ควรนำอารมณ์ส่วนตัวมาใช้รวมกับการทำงาน ควรกล่าวแต่สิ่งที่ดีของผู้อื่น ควรปฏิบัติภายใต้ขอบเขต และภาระหน้าที่ของตน พยายามดูแลผู้เริ่มเข้าทำงานอย่างใกล้ชิด เพื่อการปรับตัวเข้ากับเพื่อนร่วมงานได้ง่าย ไม่ควรนำของส่วนรวมไปใช้ส่วนตัว ควรจัดสรรงบประมาณให้พอดีกับความจำเป็นในการบริหาร มีการวางแผนการทำงานอยู่เสมอ เพื่อมิให้เกิดการสับสนในขั้นตอนการทำงาน ผู้บริหารควรฝึกการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าอยู่เสมอ ๆ ควรตอบสนองความต้องการของชุมชนให้ทั่วถึงกัน ควรช่วยเหลือชุมชนตามความต้องการของชุมชนนั้น โดยการสอบถามความต้องการที่แท้จริงในแต่ละชุมชน ควรมอบหมายงานให้ตรงกับความสามารถ และควรสร้างบรรยากาศในการทำงานที่ผ่อนคลาย ไม่ตึงเครียดเกินไป

Thesis Title : Buddhist Desirable Leadership of Community Leaders in Accordance with People's Opinion : A Study of Bangraknoi Subdistrict, Muang District, Nonthaburi Province

Researcher : Mr. Thanawas Kongsrabuaw

Degree : Master of Arts (Public Administration)

Thesis Supervisory Committee

: Asst. Prof. Dr.Surapon Suyaprom B.A., M.A., Ph.D.(Pol.Sc.)

: Phrakrusangharak Kiettisak Kittipañño B.A.(1st Class), M.A.
(Social Development)

: Acting Capt. Dr. Sawat Jirathitikarn, B.Sc., B.A., M.B.A., M.A.,
Ph.D. (Soc. Sc.)

Date of Graduation : September 20, 2010

ABSTRACT

The main objectives of this research are 1) to study the Buddhist desirable leadership of community leaders in accordance with people's opinion; 2) to compare the people's opinions towards the Buddhist desirable leadership of community leaders in Bangraknoi Subdistrict, Muang District, Nonthaburi Province, classified by personal factors; and 3) to study guidelines in developing the Buddhist desirable leadership of community leaders in Bangraknoi Subdistrict, Muang District, Nonthaburi Province.

The 420 samples of this research were randomly chosen from the people living in Bangraknoi Subdistrict, Muang District, Nonthaburi Province. The tool used for data collection was the questionnaire which validated by five specialists, with the value of reliability equal to 0.87. Program for social science research was employed for data analysis by using statistical techniques such as frequencies, percentage, average, standard deviation(S.D) for describing data from variables or personal characteristics. The analysis was also done through t-test for analysis the hypotheses in order to test the average difference between the two groups and f- test by one-way analysis of variance (One-way ANOVA) for testing the difference between the averages from three or more groups.

The findings of this study are concluded as follows :

The overall people's opinion towards the Buddhist desirable leadership of community leaders in Bangraknoi Subdistrict, Muang District, Nonthaburi Province was found at high level. Having considered by each aspect, it was also rated at the high levels at all aspects, ranking from the most to the least in terms of means such as *Parisannuta* : knowing the assembly, *Dhamannuta* : knowing the law, *Atthannuta* : knowing the meaning, *Mattannuta* : Moderation, *Attannuta*: knowing oneself, *Kalannuta*: knowing the proper time, and *Puggalannuta* : knowing the individual, respectively.

With regard to comparison of people's opinion towards the Buddhist desirable leadership of community leaders in Bangraknoi Subdistrict, Muang District, Nonthaburi Province classified by personal factors, sex was noted no significant differences even at .05 level, whereas it was noticed that age, family status, occupation, years of working, level of education, and income were found statistically significant different at .01 and .05 levels.

Regarding to problems and obstacles of leadership of community leaders in Bangraknoi Subdistrict, Muang District, Nonthaburi Province, it was found that sometimes community leaders were not able to follow the specified rules and regulations, some rules and regulations were sophisticated to understand, sometimes there was emotion mixing in work, gossip prevailing in workplace, there was working over other's jobs, there was difficult adaptation in working for new workers, there were public materials for personal use, sometimes there was unnecessary budget allocation for administration, no planned works in advance causing confusion in working, whenever emergent situation the administrators were not able to response it, works did not meet enough community requirements, job allocation was not consistent with the capacity, and working atmosphere seemed to be serious.

Suggestions for improvement were noted as follows : there should be systematic support for the community leaders to follow the specified rules and regulations, the job that sophisticated should has the Manual and clear explanation, there should no emotion in workplace, the other's good deeds should be always mentioned, work with their job description and duties must be practiced, there should be closed care of new workers in

order to easily adapt themselves in work environment, there should be no public use for the personal one, there should be enough budget allocation necessary for administration, there always be working plans in order to solve the working confusion, administrators should be alert in unexpected problem solving training, there must be wide community requirements, there must be helping services to meet the community requirements by asking the real needs of each community, work allocation must consistent with the capacity and the flexible working atmosphere must be created.